

§ 3. Przedsiębiorstwo ma siedzibę w m. st. Warszawie.

§ 4. 1. Przedmiotem działalności przedsiębiorstwa jest udzielanie pomocy w zakresie dystrybucji i skupu towarów przez:

- 1) przyjmowanie towarów i ich spedycję;
- 2) składowanie towarów we własnych lub obcych magazynach;
- 3) wykonywanie na zlecenie uspołecznionych przedsiębiorstw i na ich rachunek czynności z zakresu wymiany towarowej.

2. Zadania, określone w ust. 1, przedsiębiorstwo wykonuje wykorzystując do tego celu urządzenia handlowe i służbę handlową państwowych przedsiębiorstw komunikacyjnych, w szczególności przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe”, na podstawie instrukcji Ministra Komunikacji, wydanej w porozumieniu z Ministrem Handlu Wewnętrznego.

Rozdział 2.

Władze przedsiębiorstwa.

§ 5. Przedsiębiorstwo podlega Ministrowi Komunikacji, który sprawuje nad nim nadzór i kontrolę w porozumieniu z Ministrem Handlu Wewnętrznego.

§ 6. Organem zarządzającym przedsiębiorstwa jest Dyrekcja, powoływana i zwalniana przez Ministra Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Handlu Wewnętrznego, składająca się z dyrektora, reprezentującego Dyrekcję samodzielnie oraz z podległych dyrektorowi dwóch wicedyrektorów.

§ 7. 1. Do ważności zobowiązań, zaciąganych przez przedsiębiorstwo, wymagane jest współdziałanie:

- 1) dwóch członków Dyrekcji łącznie, albo
- 2) jednego członka Dyrekcji łącznie z pełnomocnikiem handlowym w granicach jego pełnomocnictwa, albo
- 3) dwóch pełnomocników handlowych łącznie w granicach ich pełnomocnictw.

2. Przepisy ust. 1 nie uchybiają możliwości udzielania pełnomocnictw samodzielnych lub łącznych do dokonywania poszczególnych czynności prawnych lub czynności określonego rodzaju.

3. Postanowienia ust. 1 i 2 nie dotyczą weksli, czeków i dokumentów stwierdzających zaciągnięcie lub udzielenie kredytu pieniężnego oraz udzielanie pełnomocnictw do tych czynności. Powinny je podpisywać dwie osoby, wskazane w ust. 1, przy czym jedną z nich musi być osoba określona w § 8.

§ 8. Minister Komunikacji powierzy jednemu z wicedyrektorów lub pełnomocników handlowych kierownictwo finansowe, ustanawiając w razie potrzeby również innych pełnomocników bądź do czasowego zastępowania kierownika finansowego, bądź do wykonywania określonych czynności, wchodzących w zakres kierownictwa finansowego.

§ 9. 1. Niezależnie od odpowiedzialności dyrektora, kierownik finansowy jest odpowiedzialny za przestrzeganie przepisów normujących gospodarkę finansową przedsiębiorstwa, w szczególności za stan księgowości, sporządzanie planu finansowego oraz właściwe i terminowe sporządzanie bilansów i innych sprawozdań finansowych.

2. Jeżeli kierownik finansowy uzna, że czynność przedsiębiorstwa jest niezgodna z przepisami normującymi gospodarkę finansową, przedstawia swoją opinię na piśmie do władności Dyrekcji, a w razie nieuwzględnienia opinii przez Dyrekcję — Ministrowi Komunikacji oraz bankowi finansującemu.

3. W razie zamierzonego dokonania czynności, nie wyłączone przewidzianych w § 7 ust. 3, które kierownik finansowy uznał za niezgodne z przepisami normującymi gospodarkę finansową, powinien on zastosować się do otrzymanego na piśmie polecenia dyrektora lecz jednocześnie przesłać swoją opinię Ministrowi Komunikacji oraz bankowi finansującemu.

4. Regulamin ustali, kiedy Dyrekcja winna zasięgnąć opinii kierownika finansowego co do zamierzonych czynności, sposób postępowania przy zastępowaniu przedsiębiorstwa przez inne osoby poza dyrektorem oraz sposób postępowania w przypadkach, gdy kierownika finansowego zastępuje inna osoba spośród osób wymienionych w § 8.

§ 10. Do Dyrekcji należy prowadzenie wszystkich spraw przedsiębiorstwa. Dyrekcja pełni swe czynności zgodnie z obowiązującymi przepisami, niniejszym statutem i regulaminem oraz jest odpowiedzialna za prowadzenie spraw przedsiębiorstwa.

§ 11. Zatwierdzenia Ministra Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Handlu Wewnętrznego wymagają sprawy dotyczące:

1) regulaminów w zakresie struktury i podziału czynności przedsiębiorstwa;

2) otwierania, dzielenia, łączenia lub zwijania poszczególnych oddziałów przedsiębiorstwa;

3) ustanawiania pełnomocników handlowych podlegających wpisaniu do rejestru handlowego;

4) warunków i zakresu działania projektowanych układów zbiorowych w stosunku do pracowników przedsiębiorstwa;

5) powoływania, zwalniania i przenoszenia pracowników zajmujących stanowiska kierownicze w Biurze Dyrekcji i kierowników oddziałów.

§ 12. Przy przedsiębiorstwie powołana będzie Rada Nadzoru Społecznego, której zakres działania, sposób powoływania i odwoływania jej członków, organizację i sposób wykonywania jej czynności określi rozporządzenie Rady Ministrów, wydane na podstawie art. 10 dekretu z dnia 3 stycznia 1947 r. (Dz. U. R. P. Nr 8, poz. 42).

Rozdział 3.

Majątek i rachunkowość przedsiębiorstwa.

§ 13. Rokiem operacyjnym przedsiębiorstwa jest rok kalendarzowy.

§ 14. Przedsiębiorstwo pokrywa swe wydatki z własnych funduszy i dochodów.

§ 15. 1. Przedsiębiorstwo ma zarząd i użytkowanie majątku nieruchomego, oddanego mu protokólnie w imieniu Skarbu Państwa.

2. W ramach planu gospodarczego i finansowego przedsiębiorstwo może nabywać majątek nieruchomy na własność Skarbu Państwa, zatrzymując go w swym użytkowaniu.

3. Majątek ruchomy przedsiębiorstwa wyodrębnia się protokólnie z ogólnego majątku Skarbu Państwa i przekazuje przedsiębiorstwu na własność.

4. Przedsiębiorstwo może we własnym imieniu nabywać i zbywać majątek ruchomy, tudzież zaciągać zobowiązania.

5. Majątek nieruchomy Skarbu Państwa, znajdujący się w zarządzie i użytkowaniu przedsiębiorstwa, wykazuje się w aktach przedsiębiorstwa tak, jakby stanowił jego własność.

6. Za zobowiązania zaciągnięte przez przedsiębiorstwo, niezależnie od odpowiedzialności przedsiębiorstwa jego majątkiem, jest odpowiedzialny Skarb Państwa do wysokości majątku nieruchomego, stanowiącego własność Skarbu Państwa, użytkowanego i zarządzanego przez przedsiębiorstwo.

§ 16. 1. Przedsiębiorstwo przedstawia do zatwierdzenia Ministrowi Komunikacji bilans. sprawozdania z działalności, wnioski o podziale zysków lub pokrycia strat oraz plany finansowo-gospodarcze i inwestycyjne.

2. Zasady prowadzenia księgowości, terminy sporządzania bilansów, planów finansowo-gospodarczych i inwestycyjnych oraz tryb ich zatwierdzania, jak również sposób podziału zysków lub pokrycia strat, zasady tworzenia funduszy specjalnych oraz sposoby ich zużycia i deponowania ustalają odrębne przepisy, rozporządzenia i zarządzenia właściwych władz.

§ 17. 1. Kontrola przedsiębiorstwa, wykonywana przez Ministrów: Komunikacji i Handlu Wewnętrznego, dotyczyć będzie w szczególności:

- 1) zgodności działania przedsiębiorstwa z planem finansowo-gospodarczym;
- 2) przestrzegania obowiązujących przepisów rachunkowych;
- 3) przestrzegania wytycznych i poleceń władz nadzorczych.

2. Kontrola działalności przedsiębiorstwa, przewidziana w przepisach specjalnych, dokonywana będzie zgodnie z tymi przepisami.

Rozdział 4.

Likwidacja i przekształcenie przedsiębiorstwa.

§ 18. Likwidacja lub przekształcenie przedsiębiorstwa następuje na podstawie zarządzenia Ministra Komunikacji, wydanego w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego, Ministrem Skarbu i Ministrem Handlu Wewnętrznego.

204.

ZARZĄDZENIE MINISTRA KOMUNIKACJI

z dnia 7 lutego 1950 r.

o zmianach dotyczących organizacji i zakresu działania przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą: Polskie Biuro Podróży „Orbis”.

Na podstawie art. 1 dekretu z dnia 3 stycznia 1947 r. o tworzeniu przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. R. P. Nr 8, poz. 42) oraz w związku z § 1 rozporządzenia Rady

Ministrów z dnia 30 maja 1949 r. w sprawie poddania przedsiębiorstw państwowych: Polskie Linie Lotnicze „Lot”, Polskie Biuro Podróży „Orbis” i „Państwowa Komunikacja Samochodowa” — działaniu dekretu z dnia 3 stycznia 1947 r. o tworzeniu przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 257) zarządza się w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i Ministrem Skarbu, co następuje:

§ 1. Utworzone na podstawie dekretu z dnia 7 m. ja 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr 18, poz. 100) przedsiębiorstwo państwowe Polskie Biuro Podróży „Orbis” działać będzie nadal na podstawie planu finansowo-gospodarczego w ramach narodowych planów gospodarczych według zasad rozrachunku gospodarczego i postanowień niniejszego zarządzenia, pod nazwą: „Polskie Biuro Podróży „Orbis” — przedsiębiorstwo państwowe wyodrębnione”, zwane dalej „przedsiębiorstwem”.

§ 2. Przedsiębiorstwo ma siedzibę w m. st. Warszawie.

§ 3. Przedmiotem działalności przedsiębiorstwa jest:

- 1) sprzedaż biletów na wszelkie środki komunikacyjne krajowe i zagraniczne;
- 2) propagowanie turystyki i organizowanie ruchu turystycznego i turystyczno-wypoczynkowego dla świata pracy;
- 3) propaganda, akwizycja, organizacja i obsługa ruchu podróżniczego i turystycznego, indywidualnego i masowego z zagranicy do Polski i z Polski za granicę;
- 4) zakładanie i prowadzenie własnych przedstawicielstw zagranicą;
- 5) współpraca z zagranicznymi biurami podróży i instytucjami o podobnym zakresie działania;
- 6) eksploatacja wagonów sypialnych i restauracyjnych na liniach krajowych i zagranicznych;
- 7) pomoc w organizowaniu czasów pracowniczych;
- 8) organizowanie i eksploataowanie ośrodków turystyczno-wypoczynkowych;
- 9) prowadzenie agencji ubezpieczenia podróży i bagażu;
- 10) prowadzenie kolektury loterii państwowej w ramach uprawnień wynikających ze szczególnych przepisów;
- 11) prowadzenie agencji dewizowych w ramach uprawnień wynikających ze szczególnych przepisów;
- 12) sprzedaż wydawnictw związanych z turystyką krajową i zagraniczną;
- 13) prowadzenie działu reklam i ogłoszeń;
- 14) wykonywanie innych czynności zleconych przez Ministra Komunikacji.

§ 4. Nadzór państwowy nad przedsiębiorstwem sprawuje Minister Komunikacji.

§ 5. Przy przedsiębiorstwie powołana będzie Rada Nadzoru Społecznego, której zakres działania, sposób powoływania i odwoływania jej członków, organizację i sposób wykonywania powierzonych czynności określi rozporządzenie Rady Ministrów, wydane na podstawie art. 10 dekretu z dnia 3 stycznia 1947 r. (Dz. U. R. P. Nr 8, poz. 42).

§ 6. Organem zarządzającym przedsiębiorstwa jest Dyrekcja, powoływana i zwalniana przez Ministra Komunikacji, składająca się z dyrektora naczelnego reprezentującego Dyrekcję samodzielnie oraz z podległych dyrektorowi naczelnemu czterech dyrektorów.

§ 7. Do ważności zobowiązań, zaciąganych przez przedsiębiorstwo wymagane jest współdziałanie, zgodnie z uprawnieniami, przewidzianymi w statucie:

- 1) dwóch członków Dyrekcji łącznie, albo
- 2) jednego członka Dyrekcji łącznie z pełnomocnikiem handlowym w granicach jego pełnomocnictwa, albo
- 3) dwóch pełnomocników handlowych łącznie w granicach ich pełnomocnictw.

§ 8. Przekazaniu na rzecz przedsiębiorstwa ulega majątek Skarbu Państwa, oznaczony przez Ministra Komunikacji.

Minister Komunikacji zarządzi protokolarne przekazanie przedsiębiorstwu przydzielonego majątku nieruchomego w zarząd i użytkowanie, a ruchomego na własność.

§ 9. Szczegółowe zasady organizacji i zakres działania przedsiębiorstwa ustali statut, nadany przez Ministra Komunikacji w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i Ministrem Skarbu, ogłoszony w Monitorze Polskim.

§ 10. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

MINISTER KOMUNIKACJI J. Rabanowski
PRZEWODNICZĄCY PAŃSTWOWEJ KOMISJI
PLANOWANIA GOSPODARCZEGO w/z E. Szyr
MINISTER SKARBU K. Dąbrowski

205.

ZARZĄDZENIE MINISTRA KOMUNIKACJI

z dnia 7 lutego 1950 r.

o nadaniu statutu przedsiębiorstwu państwowemu pod nazwą: Polskie Biuro Podróży „Orbis”.

Na podstawie art. 3 ust. 1 dekretu z dnia 3 stycznia 1947 r. o tworzeniu przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. R. P. Nr 8, poz. 42), § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 1949 r. w sprawie poddania przedsiębiorstw państwowych Polskie Linie Lotnicze „Lot”, Polskie Biuro Podróży „Orbis” i Państwowa Komunikacja Samochodowa, działaniu dekretu z dnia 3 stycznia 1947 r. o tworzeniu przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 257), oraz § 9 zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 7 lutego 1950 r. o zmianach dotyczących organizacji i zakresu działania przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą: Polskie Biuro Podróży „Orbis” (Monitor Polski Nr A-19, poz. 204) zarządza się w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i Ministrem Skarbu, co następuje:

§ 1. Przedsiębiorstwu państwowemu pod nazwą: Polskie Biuro Podróży „Orbis”, działającemu na podstawie zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 7 lutego 1950 r. o zmianach dotyczących organizacji i zakresu działania przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą: Polskie Biuro Podróży „Orbis” (Monitor Polski Nr A-19, poz. 204) nadaje się statut, stanowiący załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Monitorze Polskim.

MINISTER KOMUNIKACJI J. Rabanowski
PRZEWODNICZĄCY PAŃSTWOWEJ KOMISJI
PLANOWANIA GOSPODARCZEGO w/z E. Szyr
MINISTER SKARBU K. Dąbrowski

Załącznik do zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 7 lutego 1950 r. (poz. 205).

STATUT

przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą:
Polskie Biuro Podróży „Orbis”.

Rozdział 1.

Postanowienia ogólne.

§ 1. Przedsiębiorstwo państwowe pod nazwą: „Polskie Biuro Podróży „Orbis” — przedsiębiorstwo państwowe wyodrębnione — zwane dalej „przedsiębiorstwem”, działa na podstawie dekretu z dnia 3 stycznia 1947 r. o tworzeniu przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. R. P. Nr 8, poz. 42), zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 7 lutego 1950 r. o zmianach dotyczących organizacji i zakresu działania przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą: Polskie Biuro Podróży „Orbis” (Monitor Polski Nr A-19, poz. 204) oraz niniejszego statutu.

§ 2. Przedsiębiorstwo posiada osobowość prawną. Prowadzone jest według zasad rozrachunku gospodarczego w ramach narodowych planów gospodarczych na podstawie planu finansowo-gospodarczego.

§ 3. Przedsiębiorstwo ma siedzibę w m. st. Warszawie.

§ 4. Do zakresu działania przedsiębiorstwa należy:

- 1) sprzedaż biletów na wszelkie środki komunikacyjne krajowe i zagraniczne;
- 2) propagowanie turystyki i organizowanie ruchu turystycznego i turystyczno-wypoczynkowego dla świata pracy;
- 3) propaganda, akwizycja, organizacja i obsługa ruchu podróżniczego i turystycznego, indywidualnego i masowego z zagranicy do Polski i z Polski za granicę;
- 4) zakładanie i prowadzenie własnych przedstawicielstw za granicą;
- 5) współpraca z zagranicznymi biurami podróży i instytucjami o podobnym zakresie działania;
- 6) eksploatacja wagonów sypialnych i restauracyjnych na liniach krajowych i zagranicznych;
- 7) pomoc w organizowaniu czasów pracowniczych;
- 8) organizowanie i eksploataowanie ośrodków turystyczno-wypoczynkowych;
- 9) prowadzenie agencji ubezpieczenia podróży i bagażu;
- 10) prowadzenie kolektury loterii państwowej w ramach uprawnień wynikających ze szczególnych przepisów;